

LEVÉL DAR ES SALAAMBÓL

Biernaczky Szilárd
ELTE TTK Regionális Földrajzi tanszék
Budapest, VIII. Kun Béla tér 2.
Hungary

Dátum nincs (a borítékon a feladás időpontja – közelítőlegesen biztonság-
gal megállapíthatóan –: 1987. III. 23.)

Kedves Szilárd Bátyó!

Isten és Allah malmai (a varázslókéiről nem is beszélve) együttesen is roppant lassan őrlnek! Akkor is elsősorban a dolgozó idegeit. Szóval van itt olyan bürokrácia, amely a mienket toronymagasan veszi, s ha az ember szabadon mozoghatna, akkor is minden rengeteg időbe, sokszori visszamászkálásba kerül. A pénz mellett a hivatali inflálódás is rohamtempóban halad. Az év legelején még az volt a jelszó, hogy *try tomorrow*, most már az, hogy *try the next week*! Mindezt nem panaszkodás vagy öngazolásképpen mondom, csak hosszas hallgatásom szerény magyarázatául.

Pl. másfél hónapba került, amíg megkaptam az engedélyt egy olyan pecsét beszerzéséhez, amely ahhoz kell az útlevelembe, hogy Zanzibárba mehessek, és ott ne kelljen dollárban fizetnem. Az egyetemen is igen csak „patópálos” a hangulat és az életmód. Három hónap itt nem ér semmit. Annyi hasznom van az egészből, hogy föl tudom erősíteni a nyelvtudásomat. A decemberi zanzibári szuahéli konferencián pl. a Szuahéli Intézetből, amelynek vendége vagyok, hárman vettem részt, mégsem tudtam mindeddig kivenni belőlük róla semmi érdemleges információt.

Jómagamat az Indiai-óceán egy festői partszakaszán szállásoltak el egy lekopott Beach Hotelben, a várostól 25–30, az egyetemtől 15 km-re. Reggel ½ 9-kor egy busz bevisz (kb. 1 óra), majd este 5¹⁵-kor visszahoz. Ha a városba egyáltalán be akarok jutni, a magyar kollégák jóindulata és lehetőségeire vagyok utalva. Az előbbiből több, az utóbbiból kevesebb áll rendelkezésre.

A nagykövetségen Sárközy Péter (titkár) és Berey Zoltán végez érdemleges munkát. Ráadásul annyi gondjuk-bajuk van, hogy rám alig marad idejük. Ezzel el is érkezünk a tulajdonképpeni tárgyhoz. Bereynek a rektorhoz fűződő haveri viszonya afféle legenda, különben olyan hírek járnak, hogy a rektornak kifelé áll a szekere rúdja. Közös dolgainkhoz egyre kevesebb reményt fűzök, de azért nem adom föl a harcot!

Csabával megálmodott vállalkozásokkal kapcsolatban Berey Zoli azt tudta kideríteni, hogy anyagi támogatásra csak otthonról vagy valami nyugati szponzortól számíthatok. Az itteniek legfeljebb szállást tudnak biztosítani, aminek terepen nem sok hasznát lehet venni.

Kocsit, üzemanyagot, repülőjegyet, zsebpénzt innen ne is reméljünk. A mai etnikai helyzetről én tarthatnék kiselőadást, mivel a nagy nemzetépítési kampány miatt a téma kis híján afféle tabu. Térképek egyszerűen nincsenek! Majd két hónap alatt egyetlen gyengécskét találtam a város közepéről és egy másikat (még gyengébbet) Kelet-Afrikáról általában. Szóval kapkodjatok mindenfelé, amennyit lehet otthon és Európában, más lehetőség aligha kínálkozik.

Ha össze tudátok állítani valami zengzetes programot, és elküldeni azt az Egyetem címére (mondjuk az Irodalmi Tanszékére): DSM, University Department of Literature, vagy a történészeknek u. a. + Dep. of History. [az utóbbi főnöke: Tambila. K. I., az előbbié prof. Ismael Mbise] talán számíthatok valamilyen reakcióra. A posta és a reakció fenemód lomha, ezért jó lesz csipkedni magatokat. Ezekhez a nevekhez és címekhez nem kell postafiók szám.

Én még próbálok dumálni az illetőkkel, talán megyek valamire, és akkor azonnal megint írok.

Magamról: a klíma piszkosul fárasztó: 33–34°C, 95–98% páratartalom, por, pocsék utak, kedves segítőkész emberek, csak a készségen túl alig van valamijük, amivel segíthetnek. Szobámtól az óceán 20–25 lépésre van, ami az úszkálni lehetőségen túl azért is jó, mert folyóvíz nincs, és így egy vödörrel és némi kulimunkával azért működtetni tudom a klotyót. A kaja egyhangú, de bőséges, gyümölcs van sok és olcsó. Mi kellhet még a nyomorgó hazánkfiának. Jeles minisztériumunk által biztosított ösztöndíjamból még hideg vízre sem igen telik: 2 deci szóda 20–25 shilling és garantáltan nem hideg.

Van a szomszédban egy kis halászfalu, ott próbálok valami néprajzi munkát is végezni, de időigényes dolog ez, és annak igazán híján vagyok. Kaptam viszont egy PhD. értekezést a haya (bukoba) eposzokról elbírálás végett, mint külső vizsgáztató. Ezt komoly megtiszteltetésnek veszem, és hasznosnak látom. A munka egyébként 750 oldalas és 10–15 flekknyi szuahéli nyelvű bírálatot kérnek. Van tehát mit csinálnom, és csak vasárnaponként, a malária tablettát szopogatva döbbenek rá, hogy rohan az idő.

Levelembről röviden tudasd a kollégákat.

Mindenkit szeretettel üdvözlök a Tanszéken és azon túl.

Neked baráti ölelésemet küldöm, és sikeres küzdelmeket kívánok!

F. N. Géza

P. S.: Postám az A. K. P.-től még nem jött. Küldtetek egyáltalán valamit?

A szerkesztő megjegyzése:

Füssi Nagy Géza 1987 ősztől egy féléven át vendégtanár volt a Dar es Salaam-i Egyetemen, levele elsősorban az afrikai állapotokkal szembeni kutatói türelmetlenségéről vall. Mindemellett kollégánknak ez az útja is – tudomásunk szerint – hozzájárult a nem sokkal később sorra kerülő Teleki Emlék Expedíció előkészítéséhez.

Kedves Szilárd Bátyó!

Ísten és Allah malmai (a várazerkei) jól nem is beneve) együttessen is roppant lassan érlelek. Akkor is elismerem a dolgot idegeit. Szóval van itt olyan bürokrácia, amely a miénk koronymagasan van, s ha az ember szabadon mozoghatna, akkor is minden nyugtalan idősé, sokszor virománkálalásba kerül. A pénz mellett a hivatali infláció és a kereskedelmi levélkérés. Az is legfeljebb meg az volt a jellemző, hogy "try tomorrow" most már az, hogy "try the next week". Mindent nem pánikodás- vagy öngyógyításra mondani, van bizonyos halgatásos részleg magyarázatul. Pl. másfél hónapba került, amíg megkaptam az engedélyt egy olyan pecsét készítésére, amely akkor kell az útlevélre, hogy Zanzibarba meherék és az ne legyen dolгодában szétneve. Az egyházi is igazságot "patópálos" a hangulat és az életmód. Időseim hónapok óta nem értem meg. Annyi tanulom van az egészben, hogy fél tudom erősebbeni a nyelvtudásomat. A dekadens szarvadás szabályi konfesszióidat pl. a SW. irányból, amelynek vándorlag vagyok, hamarosan vetek részt, mégsem tudtam mindeközben kivenni belőle róla semmi érdemleges információt.

Felmegamat az Indiai Óceán egy festői partmájának szállásoltak el egy lepőst Beach Hotel-ban, a városból 25-30, az egyetemenél 15 km-re. Reggel 1/2 9-kor egy busz levon (kb. 1 óra), majd este 5-15-kor visszahoz. Ha a városba egyáltalán be akarok jutni, a magam költségére járulok el a lehető legkevesebbre vagyok utalva. Az előbbi től több, az utóbbi től kevesebb áll rendelkezésre. A nagykevesége Székely Péter (Hikári) és Berey Z. végezték érdemleges munkát. Ráadásul nagy gondjuk-bajuk van, hogy nem alig marad idejük. Ezzel el is bukkantunk a tulajdonképpeni tárgyra. Bereynek a rektorhoz fűződő haveri viszonya afféle legenda, külsőben olyan hirtelen járunk, hogy a rektor-nak kifelé áll a szeme szédje. Közös dolgaimban ezért egyre kevesebb reményt fűzök hozzá, de azért nem adom fel a harcot. Csak az a megálmásdot vállalkozás-tokkal kapcsolatban Berey Z. azt tudja kideríteni, hogy anyagi támogatásom van ottkoros vagy esetleg valamilyen nyugati szponzorral némi háttér. Az itteni esetleg vállalt tudás birtokait, aminek terében nem sok háznak lehet venni. Kíváncsi, úmangagot, repülőjegyet, szőlőpárt stb. innen ne is reméljünk. A mai élmény helyreiről esetleg el tarthatunk kislőadási, mivel a nagy nemzetépítési kampány miatt a tolvaj kislőjára afféle tabu. Teljesen egyetemes minőség. Majd két

Mónap alatti egyetlen gyűjteményt találtam a város közepénél
 egy udvar (még gyűjtemény) K. Afrikáról általában. Szóval
 kapkodgatók minden felé, amennyit lehet otthon és Európában,
 más felől még aligba kínálkozik. Ha össze tudnátok állítani
 valami szegélyes programot és elküldenétek az Egyetem
 címére (mondjuk az Irodalom Tanszékre). DSM University, Depart-
 ment of Literature, vagy a Történelemtudományok u.d. + Dep. of History.
 [az ~~előző~~ ^{előző} felvétel: Tambia, K.T. az ~~előző~~ ^{előző} prof. ISRAEL MBISE],
 talán némiképp valamilyen reakcióra. A posta és a reakció fene-
 mértől tovább, bár jó lenne összekötni magatokat. Ezeket a levele-
 ket és címeiket nem kell postafiókba - ráni

Én még próbálom kitalálni az idejüket, talán megjelöl-
 tük, s akkor aronnal megint próbál.

Ugyanúgy: a kémiáért valószínűleg 33-34 °C, 95-98%
 páratartalom, por, porok utáni, kedves, szegélyes emberek, csak
 a közönség túl alig van valamelyik, amivel szegélyesek. Szóval
 az ocean 20-25 lépcsőre van, ami az utolsó lehetőségek felé
 arit és jó, mert folyóvíz és még egy vízvezeték és némi káli-
 ummal némi munkát tudom a klotyót. A kaja egyhangú,
 de hűvös, egy kicsit van sok és drág. Mi kellhet még a nyomasz-
 tás harakuzsának. Teljes minőségűre minden általánosított és tén-
 legyanul még mindig vízre sem igen töltek: 2 deci mára 20-25
 Shilling és garantáltan nem hideg.

Van a városban egy kis hirtelen, ott próbálom valamilyen
 néprajzi munkát és végül, de időigényes dolgot az, s annak
 igazán hűvös vagyok. Kaptam viszont egy Ph.D. értekezést a
 hátra (Bukoba) epizódokról általában végtelen, mint kitalálom és
 gáztató. Ezt komoly megfontoltatásuk van és hamarosan
 látom. A munka egyébként 750 oldalas és 10-15 felekezési
 munkái mellett kitalálom kéne. Van tehát mit csinálnom
 és valószínűleg, a malária tabellát megfogalmaz
 dolgomra, hogy rohan az idő.

Leveleimről röviden tudod a kollegákat.

Mindegyikükről röviden tudod a Tanszékre és az ottani!

Naked barátok öleléseket küldök és
 sikeres küldés mellett kívánok.

P.S.: Postán az AKP-től még nem jött.
 Küldötök egyáltalán valamilyen?

F. N. G. G.